



Ministerie van Binnenlandse Zaken en  
Koninkrijksrelaties (BZK)  
Mw. E. van Doorne  
Postbus 20011  
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

**Datum**  
8 november 2021  
**Kenmerk**  
TAZ/U202100932  
**Telefoon**  
06-10356604  
**Bijlage(n)**

**Onderwerp**

Consultatie over vervangingsregeling voor volksvertegenwoordigers  
en dagelijks bestuurders

Geachte mevrouw Van Doorne,

Op 19 oktober jl. ontvingen wij uw consultatieverzoek inzake aanpassing van de  
vervangingsregeling van volksvertegenwoordigers en dagelijks bestuurders en uitbreiding van  
verlofvormen. Per onderwerp zullen wij apart ingaan en ons standpunt uiteenzetten.

Flexibilisering verlofduur

De VNG heeft in het verleden van enkele gemeenten vernomen dat de verlofduur van  
volksvertegenwoordigers en dagelijks bestuurders - in het geval van gemeenten zijn dat raadsleden  
en wethouders - als rigide wordt ervaren en dat er geen maatwerk mogelijk is. In het geval u van  
mening bent dat de wetgeving aangepast moet worden op dit punt adviseert de VNG een  
mogelijkheid in te bouwen in de Kieswet en Gemeentewet waarmee gemeenten de wet kunnen  
uitvoeren zoals die op dit moment geldig is en gemeenten optioneel lokaal kunnen afwijken en  
differentiëren binnen de vaste periode van driemaal 16 weken.

De VNG adviseert tevens om de totale termijn van 48 weken (driemaal 16 weken) niet te verruimen  
aangezien dat financiële consequenties heeft voor gemeenten gelet op de dubbele vergoedingen  
van zowel de vervanger als degenen die vervangen wordt bij de uitvoering van het  
Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de praktijk is het vaak zo dat in de derde  
termijn van 16 weken evident is dat het vervangen raadslid of wethouder niet meer in het ambt  
terugkeert. Een uitbreiding van de tijdvakken van in totaal 48 weken heeft daarom naar mening van  
de VNG geen meerwaarde.

### Uitbreiding verlofvormen

Raadsleden en wethouders zijn geen 'gewone' werknemers in de zin dat ze formeel geen werkgever hebben in de uitoefening van hun ambt. In de praktijk hebben veel raadsleden wel hoofdkomsten uit een dienstverband bij een werkgever of zijn werkzaam als zelfstandige. Dit is ook van toepassing op wethouders die in deeltijd hun wethouderschap uitoefenen.

Raadsleden en wethouders die in loondienst werken vallen onder de Wet Arbeid en Zorg (WAZO). In deze wet is het recht op verschillende verlofsoorten geregeld, zoals ouderschapsverlof en zorgverlof. De WAZO heeft als doel om het voor werknemers makkelijker te maken om werk en privé te combineren. De noodzaak om verlofvormen uit te breiden voor raadsleden en wethouders die tevens in loondienst werken wordt door de VNG niet onderschreven gelet op de WAZO die op deze categorie van toepassing is.

Daarnaast wordt het raadslidmaatschap gezien als een nevenfunctie naast een andere baan. Daarom spreekt men over 'vergoeding voor de werkzaamheden' van het raadslidmaatschap. De VNG wil er in dat kader op wijzen dat het karakter van een nevenfunctie in toenemende mate verdwijnt wanneer verlofvormen die van toepassing zijn op werknemers ook van toepassing worden verklaard op raadsleden, aangezien het dan in toenemende mate vormen van een dienstverband lijkt te krijgen. De VNG is ook geen voorstander om verlofvormen uit te breiden voor raadsleden en wethouders die geen arbeidsrelatie hebben en daarmee niet onder de WAZO vallen wegens het bijzondere en persoonlijke karakter van volksvertegenwoordigende functies.

In het geval raadsleden en wethouders hun ambt niet naar behoren kunnen uitoefenen wegens andere verplichtingen, bijvoorbeeld in familiale kring, dan kan altijd overwogen worden om ontslag te nemen. Voortdurend aan- en aftreden van raadsleden en wethouders komt de (her)kenbaarheid van de vertegenwoordigende organen namelijk niet ten goede.

### Adviescollege voor de rechtspositie van politieke ambtsdragers

In uw brief geeft u aan dat het gezien de demissionaire status van het huidige kabinet aan een ambtsopvolger van de huidige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is om te beslissen over een wijziging van de vervangingsregeling.

De VNG onderschrijft deze gedachte en adviseert dit vraagstuk rondom aanpassing van de vervangingsregeling van volksvertegenwoordigers en dagelijks bestuurders en uitbreiding van verlofvormen voor te leggen aan het aankomend Adviescollege voor de rechtspositie van politieke ambtsdragers die de ambtsopvolger kan adviseren. De VNG is een voorstander van dit Adviescollege en hiervoor verwijzen wij u naar onze brief van 2 juli 2019 met kenmerk TAZ/U201900543.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk  
Algemeen directeur

## Tekenformulier

**Titel** : Consultatie over vervangingsregeling voor volksvertegenwoordigers en dagelijks bestuurders

**Opsteller:** M. Marra

**Team** : TAZ : Team Arbeidszaken

**Datum** : 22 december 2021

---

### Verzoek:

Ondertekening brief door dhr. L.K. Geluk.

### Achtergrond:

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft recent een consultatieverzoek inzake aanpassing van de vervangingsregeling van volksvertegenwoordigers en dagelijks bestuurders en uitbreiding van verlofvormen naar de VNG gestuurd. De brief is door Team Arbeidszaken behandeld gelet op de relatie met de rechtspositie van politieke ambtsdragers. Bijgaand treft u de reactie op het consultatieverzoek aan dat intern is afgestemd met Team Lokale democratie en veiligheid en met Team Recht.

Wanneer de consultatiereactie is vastgesteld in het SB van 16 november 2021 wordt dit daarna voorgelegd aan de volgende VNG commissies:

- Adviescommissie rechtspositie politieke ambtsdragers
- Commissie raadsleden en griffiers

Mogelijk wordt het ook nog voorgelegd aan de adviescommissie Gemeenterecht.

### Bijlagen:

Ter ondertekening:

- Brief:  
TAZ/U202100932  
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)  
Mw. E. van Doorne  
Postbus 20011  
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Ter informatie:

- N.v.t.

### Brief wordt verzonden in afschrift aan:

(Hiervoor dient een begeleidend schrijven worden bijgevoegd)

### Accordering:

Paraaf van :  
Paraaf datum :

Paraaf van :  
Paraaf datum :